

Briuselis, 2025 m. rugsėjo 15 d.
(OR. en)

12792/25

LIMITE

CLIMA 336
ENV 831

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	ES ketinimų deklaracija siekiant Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) sekretoriatui pateikti ES nacionaliniu lygmeniu nustatytą įpareigojantį veiksma (NDC) – Patvirtinimas

1. Europos Sąjunga (ES) ir jos valstybės narės, kaip Paryžiaus susitarimo šalys, turėtų kuo greičiau pateikti savo naują 2035 m. nacionaliniu lygmeniu nustatytą įpareigojantį veiksma (NDC). Rengiantis Belene vyksiančiai 30-ajai šalių konferencijai (COP 30), remdamasis Paryžiaus susitarimo šalių iki 2025 m. rugsėjo 30 d. pateiktais NDC, UNFCCC sekretoriatas parengs NDC apibendrinamąją ataskaitą, kurioje bus apibendrintas pasaulinių įsipareigojimų klimato srityje, susijusių su Paryžiaus susitarimo tikslu siekti, kad vidutinė pasaulio temperatūra nepakiltų daugiau nei 1,5 °C nuo ikipramoninio laikotarpio lygio, mastas.
2. JT generalinis sekretorius paragino ES atstovus ir kitas Paryžiaus susitarimo šalis savo naujus NDC paskelbti prieš prasidedant COP 30 – rugsėjo 24 d. aukščiausio lygio susitikime klimato kaitos klausimais, kuris įvyks Niujorke JT Generalinės Asamblėjos kuluaruose.

3. Pirmininkaujanti Danija ir Europos Komisija parengė NDC teksto projektą, grindžiamą pirmininkavusios Lenkijos atlikto darbo rezultatais. Remiantis NDC teksto projektu, laikotarpio po 2030 m. ES NDC turės būti parengtas remiantis susitarimu dėl ES 2040 m. klimato srities tikslo, išdėstyto pasiūlyme, kuriuo iš dalies keičiamas ES klimato teisės aktas.
4. Rugsėjo 12 d. Nuolatinių atstovų komitetas pasirengė rugsėjo 18 d. Aplinkos tarybos posėdžiui. Tai sudarė sąlygas Nuolatinių atstovų komitetui išnagrinėti pasiūlymą dėl iš dalies pakeisto ES klimato teisės akto, kad rugsėjo 18 d. būtų galima susitarti dėl bendro požiūrio¹, taip pat dėl ES NDC teksto projekto², kad jį būtų galima patvirtinti rugsėjo 18 d. Aplinkos tarybos posėdyje.
5. Po diskusijų pirmininkaujanti valstybė narė padarė išvadą, kad šiame etape Aplinkos taryba negalės susitarti dėl 2040 m. klimato srities tikslo, išdėstyto iš dalies pakeistame ES klimato teisės akte, ir galutinę poziciją parengs vėlesniame etape. Todėl klausimas dėl NDC pateikimo lieka neišspręstas.
6. Diskusijų metu valstybių narių grupė pasisakė už tai, kad ES 2040 m. tikslas ir ES NDC turi būti ir toliau glaudžiai susiję. Kita vertus, kita valstybių narių grupė pasiūlė UNFCCC sekretoriui nusiųsti preliminarų NDC, kad ES NDC pateiktų laiku JT aukščiausiojo lygio susitikimui klimato kaitos klausimais ir iki NDC apibendrinamosios ataskaitos pateikimo termino.
7. Siekdama panaikinti šiuos nuomonių skirtumus ir sudaryti sąlygas ES išlaikyti vadovaujamą vaidmenį tarptautinėse derybose dėl klimato rengiantis COP 30, pirmininkaujanti valstybė narė siūlo kaip ketinimų deklaracija išdėstyti kompromisą, kad būtų pasirengta pateikti laikotarpio po 2030 m. ES NDC. Taip būtų užtikrinta, kad ES galėtų pasinaudoti galimybe aukščiausiojo lygio susitikime klimato kaitos klausimais pristatyti savo ketinimus, susijusius su NDC pateikimu.

¹ Dok. 12437/25.

² Dok. 12439/25.

8. Pasiūlyme dėl ketinimų deklaracijos apibūdinama esamos ES klimato teisės aktų sistemos ir diskusijų dėl jos tolesnio plėtojimo padėtis. Jame paaiškinama, kad tikimasi, jog į laikotarpio po 2030 m. ES NDC bus įtrauktas orientacinis 2035 m. tikslas, grindžiamas intervalu tarp orientacinių linijinių trajektorijų, siejančių, viena vertus, ES 2030 m. ir 2050 m. klimato srities tikslus ir, kita vertus, 2030 m. tikslą ir Europos Komisijos pasiūlymą dėl 2040 m. tikslo, dėl kurio šiuo metu diskutuojama ES Taryboje. Be to, jame nurodoma, kad ES ketina apie savo naują NDC pranešti prieš prasidedant COP 30.
9. Ketinimų deklaracija nėra laikotarpio po 2030 m. ES NDC ir neatitinka oficialiam NDC taikomų reikalavimų. Ji nebūtų įtraukta nei į NDC registrą, nei į apibendrinamąją ataskaitą, nes ji neatitinka NDC gairių. Tačiau tikimasi, kad kai tik bus susitarta dėl laikotarpio po 2030 m. ES NDC ir apie jį bus pranešta UNFCCC sekretoriatui, jis bus įtrauktas į UNFCCC sekretoriato rengiamus temperatūros prognozių skaičiavimus, kurie turi būti pateikti prieš prasidedant COP 30, kaip buvo daroma anksčiau. Ši ketinimų deklaracija nedaro poveikio susitarimui dėl ES 2040 m. klimato srities tikslo. Tai yra Sąjungos ir jos valstybių narių politinė pozicija, kuriai taikomas toks pat patvirtinimo procesas kaip ir NDC.
10. Jei ketinimų deklaracija bus patvirtinta, pirmininkaujanti Danija ir Europos Komisija ES ir jos valstybių narių vardu jos apie jos turinį praneš UNFCCC sekretoriatui ir Paryžiaus susitarimo įgyvendinimo ir atitikties komitetui, kad jie būtų informuoti apie padėtį, susijusią su būsimu ES NDC, ir šia deklaracija būtų grindžiamas ES pranešimas rugsėjo 24 d. JT generalinio sekretoriaus rengiamame aukščiausiojo lygio susitikime klimato kaitos klausimais, kol bus užbaigtos derybos dėl ES klimato teisės akto.
11. Priede ES valstybėms narėms pateikiamas ketinimų deklaracijos projektas. Nuolatinių atstovų komiteto prašoma išnagrinėti ketinimų deklaraciją ir perduoti ją Tarybai patvirtinti.

**EUROPOS SĄJUNGOS TARYBAI PIRMININKAUJANČIOS DANIJOS IR EUROPOS
KOMISIJOS KETINIMŲ DEKLARACIJA EUROPOS SĄJUNGOS IR JOS VALSTYBIŲ
NARIŲ VARDU DĖL JŲ LAIKOTARPIO PO 2030 M. NDC**

2025 m. minime 10-ąsias Paryžiaus susitarimo priėmimo metines. Šia proga ES dar kartą patvirtina savo tvirtą įsipareigojimą laikytis Paryžiaus susitarimo, Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos ir vykdyti daugiašalį bendradarbiavimą, nes tai yra vienintelė veiksminga priemonė pasaulinei klimato krizei įveikti.

ES pabrėžia, kad klimato kaita kelia egzistencinę grėsmę žmonijai, ekosistemoms ir biologinei įvairovei, taip pat taikai ir saugumui, o nuo šios grėsmės nėra apsaugota nė viena šalis, teritorija ar regionas.

ES toliau laikosi savo pozicijos dėl klimato. ES yra nustačiusi privalomus tikslus iki 2030 m. bent 55 % sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį, palyginti su 1990 m. lygiu, ir ne vėliau kaip iki 2050 m. pasiekti visos ekonomikos poveikio klimatui neutralumą. ES sėkmingai siekia 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslo.

2024 m. vasario 6 d. Europos Komisija paskelbė komunikatą dėl ES 2040 m. klimato srities tikslo, įskaitant rekomendaciją dėl tarpinio 2040 m. tikslo, atsižvelgdama į Europos mokslo patariamąsios tarybos klimato kaitos klausimais mokslines rekomendacijas, ir išsamų poveikio vertinimą bei anglies dioksido biudžeto ataskaitą.

2025 m. liepos 2 d. Europos Komisija pasiūlė iš dalies pakeisti ES klimato teisės aktą ir nustatyti teisiškai privalomą ES 2040 m. grynojo išmetamo ŠESD kiekio sumažinimo tikslą, įskaitant galimą ribotą prisidėjimą panaudojant aukštos kokybės tarptautinius kreditus pagal Paryžiaus susitarimo 6 straipsnį. 2025 m. rugsėjo 18 d. ES aplinkos taryba aptarė šį klausimą, tačiau dar neparengė galutinės pozicijos dėl ES klimato teisės akto peržiūros, įskaitant 2040 m. tikslą.

Reaguodamos į Sprendimą 6/CMA.3 ir Sprendimą 1/CMA.5, ES ir jos valstybės narės kartu pateiks kitą ES NDC, kuriame bus nustatytas orientacinis 2035 m. tikslas – grynąjį išmetamą ŠESD kiekį sumažinti apie 66,3–72,5 %, palyginti su 1990 m. lygiu. Tai grindžiama orientacinėmis linijinėmis trajektorijomis, siejančiomis, viena vertus, ES 2030 m. ir 2050 m. klimato srities tikslus ir, kita vertus, 2030 m. tikslą ir Europos Komisijos pasiūlymą dėl 2040 m. tikslo, dėl kurio šiuo metu diskutuojama ES Taryboje. Šis intervalas nedaro poveikio galutiniam susitarimui dėl ES 2040 m. klimato srities tikslo, išdėstyto ES klimato teisės akte.

ES NDC, įskaitant orientacinį 2035 m. tikslą, Europos Sąjungos ir jos valstybių narių vardu pateiks ES Tarybai pirmininkaujanti Danija ir Komisija prieš prasidedant COP 30. ES orientacinis 2035 m. tikslas bus grindžiamas susitarimu dėl ES klimato teisės akto, įskaitant jo 2040 m. tikslą.

ES ir jos valstybės narės dar kartą patvirtina savo pasiryžimą toliau rodyti pavyzdį ir propaguoti plataus užmojo klimato politikos veiksmus, kartu skatinant tvarų ekonomikos augimą, atsparumą ir klestėjimą dabartinėms ir būsimoms kartoms.
